

Sygn. akt III AUa 1101/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2017 r. w Lublinie

sprawy B. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

na skutek apelacji B. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 22 lipca 2016 r. sygn. akt IV U 1088/15

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzając go decyzję i ustala B. P. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia(...);

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. na rzecz B. P. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Elżbieta Czaja Barbara Hejwowska

III AUa 1101/16

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. decyzją z dnia 26 maja 2015 r. działając na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 1-3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych odmówił B. P. prawa do świadczenia przedemerytalnego wskazując, że ubezpieczona nie pobierała przez 180 dni zasiłku dla

bezrobotnych i nie złożyła wniosku o świadczenie przedemerytalne w okresie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez PUP dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Siedlcach złożyła B. P. wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że decyzją z dnia 2 lutego 2015 r. Starosta M. odmówił jej przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych od dnia 05.12.2014r. i powyższa decyzja została przez nią zaskarżona do Wojewody (...), który decyzją nr (...) z dnia 1 kwietnia 2015 r. utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy. Decyzja Wojewody (...) został zaś zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, gdzie sprawa została zarejestrowana pod sygn. II SA/Wa 896/15 i w związku z powyższym ubezpieczona wniosła o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia sprawy przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym.

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 22 lipca 2016 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczona B. P. ur. (...) w dniu 6 maja 2015 r. złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że do dnia rozwiązania stosunku pracy tj. do 30 listopada 2014 r. ubezpieczona B. P. udowodniła staż ubezpieczeniowy w wymiarze 31 lat, 6 miesięcy i 4 dni, tym 30 lat, 6 miesięcy i 3 dni okresów składkowych oraz 1 rok i 1 dzień okresów nieskładkowych. Dnia 28 kwietnia 2015 r. Powiatowy Urząd Pracy w M. wydał zaświadczenie, w którym wskazał, że B. P. jest osobą bezrobotną od dnia 5.12.2014 r., z tym że nie posiada prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Decyzją z dnia 2 lutego 2015 r. Starosta M. odmówił wnioskodawczyni prawa do zasiłku od 5.12.2014 r. a Wojewoda (...) decyzją z dnia 1 kwietnia 2015 r. utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy.

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2016 r. w sprawie II SA/Wa 896/15 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzję Wojewody (...) z dnia 1 kwietnia 2015 r. i decyzję Starosty M. z dnia 2 lutego 2015 r. Decyzją z dnia 11 kwietnia 2016 r. Starosta M. przyznał B. P. prawo do zasiłku dla bezrobotnych od 5.12.2014r. do 4.12.2015 r. tj. na okres 365 dni. Decyzją nr (...) z dnia 9 czerwca 2016 r. Wojewoda (...) utrzymał w mocy decyzję Starosty M. z 11 kwietnia 2016 r.

Powiatowy Urząd Pracy w M. dnia 28 czerwca 2016 r. wystawił zaświadczenie ubezpieczonej, z którego wynika, że wymieniona jest osobą bezrobotną od dnia 5.12.2014 r. z prawem do zasiłku dla bezrobotnych od dnia 5.12.2014 r. do 4.12.2015 r. i że powyższy zasiłek został wypłacony ubezpieczonej w dniu 27 czerwca 2016 r. Wskazano również, że w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych B. P. nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje kobiecie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat życia i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS". Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (art. 2 ust. 3 w/w ustawy).

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczona spełnia przesłanki wymienione w art. 2 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, gdyż pozostałe przesłanki zostały spełnione przez ubezpieczoną i nie są sporne między stronami.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 w/w ustawy osoba występująca o świadczenie do wniosku dołącza dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzję o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W okolicznościach niniejszej sprawy ubezpieczona składając wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego dnia 6.05.2015 r. załączyła do niego zaświadczenia z PUP w M., że jest osobą bezrobotną od dnia 5.12.2014 r. bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Dopiero na etapie postępowania sądowego decyzją z dnia 11 kwietnia 2016 r. Starosta M. przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku dla bezrobotnych za okres od 05.12.2014 r. do 04.12.2015 r., a z zaświadczenia wystawionego przez PUP w M. z dnia 28 czerwca 2016 r. wynika, że ubezpieczona pobrała dnia 27 czerwca 2016 r. zasiłek dla bezrobotnych za okres od 05.12.2014 r. do 04.12.2015 r. oraz że w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych

Z powyższych dokumentów wynika zatem, że skoro ubezpieczonej zasiłek dla bezrobotnych został przyznany od 5.12.2014 r. to okres 180 dni pobierania tego zasiłku upłynąłby ubezpieczonej dnia 2 czerwca 2015 r. Zatem na datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego tj. na 6 maja 2015 r. ubezpieczona nie spełniła przesłanek wymienionych w art. 2 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, gdyż nie wykazała, aby na datę złożenia wniosku pobrała zasiłek dla bezrobotnych za okres 180 dni i w tym okresie nie odmówiła podjęcia zatrudnienia. Ten warunek w ocenie Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy byłby spełniony gdyby ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego po 2 czerwca 2015 r., w sytuacji, gdy prawa do zasiłku dla bezrobotnych ubezpieczona musiała dochodzić odwołując się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nadmienić należy, że nawet w sytuacji, gdyby Starosta M. w dniu 2 lutego 2015 r. wydał prawidłową decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku to i tak do dnia 6 maja 2015 r. nie upłynąłby okres 180 dni pobierania przez ubezpieczoną zasiłku dla bezrobotnych i to prawo do świadczenia przedemerytalnego ubezpieczonej by nie przysługiwało.

Sąd Okręgowy powołał się na przepis art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 170), że prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3. W ocenie Sądu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 170) odmiennie niż art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 z późn. zm.) określa początkowy moment powstania prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie, nie wiążąc powstania prawa do świadczenia przedemerytalnego z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, lecz zawsze z dniem złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami, wskazując kategorycznie, iż prawo to ustala się od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami. W orzecznictwie podkreśla się, że w przypadku świadczenia, jakim jest świadczenie przedemerytalne, prawo do tego świadczenia powstaje następnego dnia po złożeniu wniosku wraz z wymaganymi dokumentami, a nie z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r., II UK 209/11, OSNP 2013 Nr 7-8 poz. 88). Świadczenie przedemerytalne zatem może być przyznane nie wcześniej niż od dnia następnego po złożeniu wniosku, pod warunkiem, że na dzień złożenia wniosku ubezpieczony spełnił wszystkie wymagane

przesłanki oraz złożył wszystkie wymagane dokumenty. Oznacza to, że ubezpieczony, który złożył wniosek o prawo do świadczenia przedemerytalnego już w dacie złożenia wniosku powinien spełniać nie tylko wszystkie warunki wymagane do przyznania tego prawa, ale też dołączyć do tego wniosku dowody uzasadniające jego żądanie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28.08.2014 r., III AUa 1201/13, Lex 1506739).

Od tego wyroku apelację wniosła wnioskodawczyni B. P. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucała:

- naruszanie prawa materialnego poprzez pominięcie prawa wynikającego z art.2 ust.4 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych;

- naruszenie prawa procesowego przez błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy poprzez przyjęcie, że ubezpieczony już w dacie złożenia wniosku powinien spełniać nie tylko wszystkie warunki wymagane do przyznania prawa do świadczenia, ale też dołączyć do wniosku dowody uzasadniające jego żądanie i pominięcie faktu, że spełnienie tego warunki zależało od uprzednich decyzji organów administracyjnych.

Wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku i przywrócenie terminu do złożenia wniosku na dzień następujący po 2 czerwca 2015 roku tj. na dzień 3 czerwca 2015 roku, w którym zgodnie z uzasadnieniem wyroku spełniła przesłanki wymagane do nabycia prawa do świadczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, a jej uwzględnienie skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji i ustaleniem prawa do świadczenia przedemerytalnego od dnia(...).

Stan faktyczny w sprawie był bezsporny: wnioskodawczyni B. P., która ukończyła 55 rok życia, w dniu 6 maja 2015 roku złożyła wniosek o świadczenie przedemerytalne, dołączając do wniosku niezbędne dokumenty potwierdzające istotne dla ustalenia prawa okoliczności – potwierdzenie okresów składkowych i nieskładkowych do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w którym była zatrudniona przez ponad 6 miesięcy w ilości ponad 30 lat oraz zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy o zarejestrowaniu jako osoba bezrobotna od dnia 5 grudnia 2014 roku. W chwili składania wniosku nie spełniła jednego z istotnych warunków – pobierania zasiłku dla bezrobotnych przez okres 180 dni i złożenia zaświadczenia o nieodmówieniu pracy w trakcie jego pobierania. Warunek ten w dacie składania wniosku nie mógł zostać przez nią spełniony, ponieważ istniał spór co do prawa do zasiłku. Ostatecznie, zasiłek przyznano jej po wyczerpaniu wszelkich środków odwoławczych po wydaniu wyroku przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie rozstrzygającego jej uprawnienie. Pozytywna decyzja o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych zapadła w dniu 11 kwietnia 2016 r. Starosta M. przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku dla bezrobotnych za okres od 5 grudnia 2014 r. do 4 grudnia 2015 r. i w dniu 27 czerwca 2016 roku zasiłek ten został jej wypłacony. W dniu 28 czerwca 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w M. wystawił zaświadczenie, że ubezpieczona pobrała dnia 27 czerwca 2016 r. zasiłek dla bezrobotnych za okres od 05.12.2014 r. do 04.12.2015 r. i w tym okresie nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

W związku z tym, że wnioskodawczyni złożyła kolejny wniosek o świadczenie przedemerytalne dołączając wyżej wymienione dokumenty, organ rentowy decyzją z dnia 25 sierpnia 2016 roku ustalił jej prawo do tego świadczenia od dnia 9 sierpnia 2016 roku.

Sąd Apelacyjny nie podziela wykładni art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 170) dokonanej przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Przepis ten określa początkowy moment powstania prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie w wskazując następujący dzień po złożeniu wniosku o świadczenie. Przyjęta przez Sąd Okręgowy interpretacja prowadzi do sytuacji, że w razie złożenia wniosku o świadczenie przed upływem okresu 180 dni pobierania zasiłku dla

bezrobotnych, świadczenie to nie może być przyznane. Ustawodawca nie uregulował wprost sytuacji, gdy wniosek o przyznanie świadczenia został zgłoszony wcześniej, przy spełnieniu wymienionych warunków.

Art. 11 powołanej ustawy o świadczeniach przedemerytalnych stanowi, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 roku, poz.778) w tym przepis art. 129 tej ustawy, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Przesłanki do uzyskania prawa do świadczenia przedemerytalnego, (ostatecznie ustalonego od dnia 9 sierpnia 2016 roku), wnioskodawczyni spełniłaby po upływie 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych (czyli po dniu 3 czerwca 2015 roku) i złożeniu w ciągu 30 dni od uzyskania zaświadczenia powiatowego urzędu pracy potwierdzającego ten fakt wraz z informacją o nieodmówieniu propozycji zatrudnienia.

Sąd Apelacyjny zważył, że przy założeniu, że wnioskodawczyni niezwłocznie po ustaniu stosunku pracy i zarejestrowaniu się w powiatowym urzędzie pracy uzyskałaby prawo do zasiłku dla bezrobotnych od dnia 5 grudnia 2014 roku i zasiłek ten byłby jej wówczas wypłacony, okres 180 pobierania tegoż zasiłku upłynąłby w dniu 2 czerwca 2015 roku. Od tej daty biegłby 30 dniowy termin do złożenia wymaganego dokumentu poświadczającego te okoliczności, dlatego też Sąd Apelacyjny orzekł, że prawo do dochodzonego świadczenia powstałoby w dniu (...).

Z tych względów i na mocy powołanych powyżej przepisów oraz na podstawie art.386 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Postanowienie o kosztach procesu uzasadnia przepis art.98 § 1 kpc.